

Justitiedepartementet
Justitie- och inrikesministern

Nordiska rådet
Ved Stranden 18
1061 Köpenhamn K
Danmark

Svar på skriftlig fråga från Nordiska rådet om nordiskt samarbete avseende utbyte av upplysningar om utvisningar (E10/2018)

Det nordiska polissamarbetet har en lång tradition av nära och förtroendefulla relationer mellan myndigheterna, i synnerhet i gränsregioner som till exempel Öresund. Myndigheterna kan löpande utbyta information vid behov, vilket kan ske med kort varsel och med stöd av respektive nationell lagstiftning. Inte sällan baseras också utbytet på system som upprättats inom EU, Europol och Schengensamarbetet.

Ett exempel på formaliserat utbyte av viktig information är det utbyte som sker genom European Criminal Register Information System (Ecris), där Danmark, Finland och Sverige deltar. Enligt EU-rätten ska varje EU-medlemsstat genom detta system meddela en annan EU-medlemsstat om den utfärdat en dom mot den statens medborgare. Alla medlemsstater lagrar också information om alla domar mot sina egna medborgare och ska kunna göra dem tillgängliga för andra medlemsstater vid förfrågan. För närvarande pågår utveckling av ett centralt system för att i framtiden kunna lokalisera och utbyta information om domar i EU-medlemsstaterna också mot tredjelandsmedborgare (Ecris-TCN).

Ett annat exempel på effektivt utbyte av information mellan EU:s brottsbekämpande myndigheter är det utbyte som sker genom Europols krypterade e-kommunikationssystem.

EES-medborgare och deras familjemedlemmar har en mycket långtgående rätt att vistas inom hela EES-området. Denna rätt får begränsas endast av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. För att kunna utvisa en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare krävs därför att

den berörda personens personliga beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare straffdomar kan enligt EU-regelverket inte i sig anses utgöra tillräckliga skäl för att utvisa en EES-medborgare från territoriet. Utvisningsmöjligheten är således begränsad, men en person som begår brott ska naturligtvis alltid lagföras och ställas till svars för sina handlingar. I vissa fall kan personen också sändas till sitt hemland för verkställighet av domen.

Tredjellandsmedborgare som inte omfattas av den fria rörligheten inom EU (det vill säga inte är familjemedlem till en EES-medborgare) får utvisas om personen i fråga har utvisats från ett annat EES-land. Uppehållstillstånd får också återkallas för tredjellandsmedborgare som inte omfattas av den fria rörligheten om ett beslut om utvisning har meddelats i ett EES-land grundat på att personen i fråga utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten och i det beslutande landet har dömts för ett brott för vilket fängelse i minst ett år kan utdömas. Det gäller även om personen är skäligen misstänkt för att ha begått ett grovt brott eller för att det finns starka skäl som tyder på att personen avser att begå ett sådant brott. Det finns också nationell lagstiftning inom de nordiska länderna som till viss del påbjuder särskilt agerande gentemot tredjellandsmedborgare avhängigt hur de andra nordiska länderna tidigare agerat eller skulle komma att agera i inrese- eller utvisningshänseende mot berörd person.

I fall när en tredjellandsmedborgare har utvisats från en Schengenstat och ett beslut om inreseförbud har fattats ska en registrering införas i Schengen Information System (SIS). En person som har fått ett inreseförbud och som har registrerats i SIS av något av Schengenstaterna kommer därför att upptäckas vid en inresekontroll och nekas inresa om personen därefter försöker resa in i Schengenområdet. Detta gäller även om personen i fråga försöker resa in genom en annan Schengenstat än den stat som utfärdat återreseförbudet. Vid utfärdande av uppehållstillstånd till tredjellandsmedborgare görs kontroller om personer finns registrerad i SIS.

De nordiska regeringarna värnar rätten till den fria rörligheten av personer inom EES-området. Denna rätt utgör en av grundpelarna inom EU-samarbetet. Samtidigt måste hänsyn tas till den allmänna ordningen och säkerheten i våra länder. Senast under det nordiska justitieministermötet i Lund den 31 maj–1 juni i år diskuterade ministrarna bland annat olika lagstiftningsinitiativ för effektivare brottsbekämpning samt vikten av det

nordiska polissamarbetet och informationsutbytet mellan myndigheterna. Ministrarna undertecknade även en avsiktsförklaring om fördjupat polissamarbete inom Norden. De samarbetsmöjligheter och system som beskrivits ovan är också uttryck för vår gemensamma strävan att göra våra länder så säkra som möjligt för medborgarna. Arbetet med att ytterligare utveckla dessa verktyg är en ständigt pågående process. De nordiska regeringarna är mycket aktiva i detta arbete och verkar för att inom ramarna för EU- respektive Schengensamarbetet värna den fria rörligheten samtidigt som vi stärker den inre säkerheten.

Morgan Johansson